

Обобщителни местоимения

hver	<i>всеки, всяка</i>
hvert	<i>всяко</i>
alle	<i>всички</i>
alle	<i>всякакъв, всякаква, всякакви</i>
alt	<i>всичко, всякакво</i>

НАРЕЧИЯ

Въпросителни наречия

når	<i>кога</i>	hver	<i>къде</i>
hvordan	<i>как</i>	hvorfor	<i>защо</i>

Неопределителни наречия

noen ganger	<i>някога</i>
noe steds	<i>някъде</i>
noen	<i>няколко</i>

Отрицателни наречия

aldri	<i>никога</i>
ingensteds	<i>никъде</i>

Обобщителни наречия

alltid	<i>винаги</i>	overalt	<i>навсякъде</i>
---------------	---------------	----------------	------------------

Други групи наречия

⇒ за време

nå	<i>сега</i>
da	<i>тогава</i>
enda, ennå	<i>все още</i>
før	<i>по-рано, преди</i>
nettopp, akkurat	<i>точно, тъкмо</i>
plutselig, brått	<i>изведнъж</i>
ofte	<i>често</i>
sjelden	<i>рядко</i>
igjen	<i>отново, пак</i>

ОБЩА ЧАСТ

undertiden		<i>понякога</i>
stundom		
somme tider		
snart nylig		<i>скоро наскоро, напоследък</i>

↻ за място

her	<i>тук</i>
der	<i>там</i>

↻ за изразяване на отношение и оценка

ganske	<i>доста</i>
temmelig	<i>доста</i>
riktig	<i>извънредно/ твърде много</i>
veldig	<i>много, изключително</i>
neppe, knapt	<i>едва ли</i>
aldeles, helt	<i>напълно, изцяло</i>

Формите на прилагателните за среден род (с окончание -t) могат да се употребяват и като наречия. От прилагателни, които нямат окончание за среден род, се образуват наречия чрез прибавянето на -t:

pen	<i>хубав</i>	pent	<i>хубаво</i>
stygg	<i>лош</i>	stygt	<i>лошо</i>
lang	<i>дълъг</i>	langt	<i>дълго</i>
sen	<i>бавен</i>	sent	<i>бавно</i>

ПРЕДЛОЗИ

av	<i>от</i>
bak	<i>заг</i>
etter	<i>след</i>
for	<i>за</i>
foran	<i>пред, преди</i>
fra	<i>от</i>
i	<i>във</i>
med	<i>със</i>

om	<i>за</i>
på	<i>на, върху, във</i>
til	<i>за, до, във</i>
under	<i>под</i>
uten	<i>без</i>

СЪЮЗИ

Съчинителни съюзи

og	и
Jeg liker pizza, spaghetti og pølser.	Обичам пица, спагети и кренвирши.
men	но, а
Jeg studerer i Oslo, men arbeider i Drammen.	Уча в Осло, но работя в Драмен.
eller	или
Vil du ha te eller kaffe?	Чай ли ще пиеш, или кафе?

enten - eller	или-или
Du kan få enten en kake eller et stykke brød.	Може да хапнеш или торта, или хляб.
(h)verken - eller	ниито - ниито
Jeg liker verken te eller kaffe.	Не обичам ниито чай, ниито кафе.

Подчинителни съюзи

at	<i>че</i>
om	<i>ли, дали</i>

Съюзи в обстоятелствени изречения

↪ за време	når, da, etter at, før, mens, siden, idet
↪ за причина	da, fordi, siden, ettersom

ОБЩА ЧАСТ

⇒ за условие hvis, dersom

⇒ за сравнение som

⇒ за цел for å

СЛОВОРЕД

В норвежкия език подреждането на думите е определено от правила, които са задължителни за всеки вид изречение. Ако тези правила не се спазват, изречението е неправилно.

⇒ Съобщителни изречения с прав (нормален, обективен) словоред

подлог	сказуемо	други части
Tom	er	fra Norge.
Mari	kan snakke norsk.	

⇒ Съобщителни изречения с обратен (субективен) словоред - инверсия

допълн. обст.	сказуемо	подлог	др. части
I Norge	kan	vi	gå på ski
Pizza	liker	han	veldig godt.

⇒ Въпросителни изречения

Въпросителни изречения се образуват чрез промяна в словоредата на съобщителното изречение.

➤ Общи въпроси (отговор с *ja* или *ne*)

❶ *съобщително изречение:*
подлог-сказуемо

❷ *въпрос: сказуемо-подлог*

❸ *отговор*

❶ Du liker kaffe.

Tu обичаш кафе.

❷ Liker du kaffe?

Обичаш ли кафе?

- ③ Ja, jeg liker kaffe.
Да, обичам кафе.
Nei, jeg liker ikke kaffe.
Не, не обичам кафе.
- ① Han er fra Norge.
Той е от Норвегия.
- ② Er han fra Norge?
Той от Норвегия ли е?
- ③ Ja, han er fra Norge.
Да, от Норвегия е.
Nei, han er ikke fra Norge.
Не, не е от Норвегия.
- ① De skal dra hjem.
② Skal de dra hjem?

Ако въпросът е отрицателен, в положителния отговор вместо **ja** се използва частицата **jo**:

- ② Drikker du ikke melk?
Не пиеш ли мляко?
- ③ Jo, jeg drikker melk.
Да, пия мляко.
- ③ Nei, jeg drikker ikke melk.
Не, не пия мляко.

С промяна в словореда и включване на въпросителни местоимения или наречия се образуват частни въпроси (отговорът им е фраза или ново изречение).

- ② Hva liker du å gjøre?
Какво обичаш да правиш?
- ③ Jeg liker å gå på ski.
Обичам да карам ски.
- ② Hvor gammel er du?
На колко години си?

ОБЩА ЧАСТ

- ❶ Jeg er 20 år gammel.
Аз съм на 20 години.
- ❷ Hvorfor lærer du norsk
Защо учиш норвежки?
- ❸ Fordi faren min er fra Norge.
Защото баща ми е от Норвегия.

Строго определен е и редът на простите изречения в сложното съставно изречение. Ако подчиненото изречение е след главното, и в двете изречения словоредът е прав - подлог:сказуемо.

Jeg skal spille tennis hvis det blir fint vær.

Ще играя тенис, ако времето е хубаво.

Vi gikk på kino siden det var så kaldt ute.

Отидохме на кино, понеже беше много студено навън.

Ако подчиненото изречение е пред главното, словоредът на главното изречение е обратен - сказуемо:подлог.

Hvis det blir fint vær, skal jeg spille tennis.

Siden det var så kaldt ute, gikk vi på kino.

Числителни	Tallord	Tål:ур
числителни бройни	grunntall	грўнтал
Колко?	Hvor mye/mange?	Бур ми:е/манге?
0 нула	0 null	нул
1 един, едно / една един мъж / един една жена / една	1 en en mann/en ei kvinne/ei	е:н ен ман/е:н æй квѝн:е/æй
2 два / две	2 to	ту:
3 три	3 tre	тре:
4 четири	4 fire	фѝ:ре
5 пет	5 fem	фем
6 шест	6 seks	секс
7 седем	7 sju/syv	шѝ:/сѝ:в
8 осем	8 åtte	òт:е
9 девет	9 ni	ни:
10 десет	10 ti	ти:
11 единадесет	11 elleve	èлве
12 дванадесет	12 tolv	тол

ОБЩА ЧАСТ

13	тринадесет	13	tretten	трèт:ен
14	четиринадесет	14	fjorten	фjортен
15	петнадесет	15	femten	фèмтен
16	шестнадесет	16	seksten	сæйстен
17	седемнадесет	17	søtten / sytten	сòт:ен / сjт:ен
18	осемнадесет	18	atten	àт:ен
19	деветнадесет	19	nitten	нйт:ен
20	двадесет	20	tjue / tyve	хjу:е / тj:ве
21	двадесет и един,-о,-а	21	tjueen / en og tjue	хjуеè:н / è:нохjуе
22	двадесет и два / две	22	tjueto / to og tjue	хjуетj: / тj:охjуе
28	двадесет и осем	28	tjueåtte / åtte og tjue	хjуеòт:е / òт:еохjуе
29	двадесет и девет	29	tjueni / ni og tjue	хjуенj: / нj:охjуе
30	тридесет	30	tredve/tretti	трèдве / трèт:и
40	четиридесет	40	førti	фjòрти
50	петдесет	50	femti	фèмти
60	шестдесет	60	seksti	сèксти
70	седемдесет	70	søtti / sytti	сòт:и / сjт:и
80	осемдесет	80	åtti	òт:и
90	деветдесет	90	nitti	нйт:и
100	сто	100	hundre	хjундре
101	сто и един, едно/една	101	hundre og en	хундреоè:н
110	сто и десет	110	hundre og ti	хундреотj:

132 сто трийсет и две	132 hundre og tretti to	хундреотрет:итү:
200 двеста	200 to hundre	түхундре
300 триста	300 tre hundre	трехундре
400 четиристотин	400 fire hundre	фирехундре
500 петстотин	500 fem hundre	фемхундре
600 шестстотин	600 seks hundre	сексхундре
700 седемстотин	700 sju/syv hundre	шүхундре / сивхундре
800 осемстотин	800 åtte hundre	от:ехундре
900 деветстотин	900 ni hundre	нихундре
хиляда	tusen	тү:сен
две хиляди	to tusen	түтүсен
двадесет хиляди	tjue tusen	хйүетүсен
един милион	en million	е:н милиу:н
два милиона	to millioner	ту: милиу:нер
един милиард	en milliard	е:н милиард
два милиарда	to milliarder	ту: милиардер

числителни редни

първи,-а,-о
втори,-а,-о
трети,-а,-о
четвърти,-а

ordenstall

første
andre
tredje
fjerde

òрденстал

фòще
àндре
трèдйе
фйæ:ре

ОБЩА ЧАСТ

пети,-а	femte	фёмте
шести,-а	sjette	шёт:е
седми,-а,-о	sjunde/syvende	шў:ене/сй:вене
осми,-а,-о	åttende	òт:ене
девети,-а,-о	niende	нй:ене
десети,-а,-о	tiende	тй:ене
единадесети,-а,-о	ellefte	ёл:ефте
дванадесети,-а,-о	tolvte	тòлте
тринадесети,-а,-о	trettende	трèt:ене
четиринадесети,-а,-о	fjortende	фйòртене
петнадесети,-а,-о	femtende	фёмтене
шестнадесети,-а,-о	sekstende	сæйстене
седемнадесети,-а,-о	søttende/syttende	сòт:ене/сйт:ене
осемнадесети,-а,-о	attende	àт:ене
деветнадесети,-а,-о	nittende	нйт:ене
двадесети,-а,-о	tjuende/tyvende	хйў:ене/тй:вене
двадесет и първи,-а,-о	tjueførste/en og tjuende	хйуефòще/е:нохйў:ене
тридесети,-а,-о	tredevte/trettiende	трèdeфте/трèt:иене
тридесет и първи,-а,-о	trettiførste/en og tredevte	третифòще/е:нотредефте
предпоследен,-а,-о	nest siste	нест сйсте
последен,-а,-о	siste	сйсте

Колко пъти ...?	Hvor mange ganger...?	Бур мánге гánгер...?
веднъж, един път	en gang	е:н ганг
два пъти	to ganger	ту: гánгер
понякога	noen ganger	нү:ен гánгер
много пъти	mange ganger	мánге гánгер
1/2 половин	1/2 en halv	ен хал
1/3 една трета	1/3 en tredjedel	ен трèдйедел
1/4 една четвърт	1/4 en fjerdedel	ен фйæ:редел
1/5 една пета	1/5 en femtedel	ен фèмтедел
2/3 две трети	2/3 to tredjedeler	ту: трèдйеделер
3/4 три четвърти	3/4 tre fjerdedeler	тре: фйæ:ределер
0,5 нула цяло и пет	0,5 null komma fem	нул кòма фем
2,5 две цяло и пет	2,5 to komma fem	ту: кòма фем
5% пет процента	5% fem prosent	фем прусèнт
25% двадесет и пет процента	25% tjuefem prosent	хйуефèм прусèнт
50% петдесет процента	50% femti prosent	фèмти прусèнт
един чифт	et par	ет пар
два (три) чифта	to (tre) par	ту: (тре) пар

ОБЩА ЧАСТ

<i>Мерки</i>	<i>Mål</i>	<i>Мо:л</i>
→ Колко е разстоянието от ... до ...? Разстоянието е ... един метър десет метра един километър петдесет километра около триста километра една морска миля сто мили	Hva er avstanden fra ... til ...? Avstanden er... en meter ti meter en kilometer femti kilometer omlag tre hundre kilometer en nautisk mil hundre mil	Ва æ:р à:встанен фра ... тил ...? à:встанен æ:р... е:н мè:тер ти: мè:тер е:н хйл:уметер фèмти хйл:уметер умла:г трè:хундре хйл:уметер е:н нàутиск ми:л хундре ми:л
→ Каква е ...? дължината широчината височината дебелината дълбочината	Hva er ...? lengden bredden høyden tykkelsen dybden	Ва æ:р ...? лèнгден брèд:ен хòйден тйк:елсен дйбден

Дължината е ...	Lengden er...	Ленгден æ:p...
един милиметър	en millimeter	е:н мил:иметер
петнадесет милиметра	femten millimeter	фёмтен мил:иметер
един сантиметър	en centimeter	е:н сентиметер
петдесет сантиметра	femti centimeter	фёмти сентиметер
един метър	en meter	е:н мè:тер
десет метра	ti meter	ти: мè:тер
триста метра	tre hundre meter	трè:хундре мè:тер
→ Каква е площта на...?	Hva er arealet av...?	Ва æ:p ара̀:ле ав...?
Площта на терена е ...	Områdets areal er...	Омродетс ара̀:л æ:p...
един квадратен метър	en kvadratmeter	е:н квадрà:тметер
сто квадратни метра	hundre kvadratmeter	хундре квадрà:тметер
един хектар	en hektar	е:н хèктар
двадесет хектара	tjue hektar	хйù;е хèктар
един квадратен километър	en kvadratkilometer	е:н квадрà:тхилу-метер (ет мо:л)
десет квадратни километра	(ett mål) ti kvadratkilometer	ти: квадрà:тхилуметер (ти мо:л)
хиляда квадратни километра	tusen kvadratkilometer	тù:сен квадрà:тхилу-метер (тù:сен мо:л)

ОБЩА ЧАСТ

→ Каква е вместимостта? Колко побира? Вместимостта е ... Побира ... един литър три литра петдесет литра един кубически метър десет кубически метра	Hva er volumet? Hvor mye rommer den? Volumet er ... Den rommer... en liter tre liter femti liter en kubikkmeter ti kubikkmeter	Ва æ:p вулү:ме? Вур мй:е рүм:ер ден? Вулү:ме æ:p... Ден рүм:ер... е:н ли:тер тре: ли:тер фёмти ли:тер е:н кубикметер ти: кубикметер
→ Колко тежи? → Какво е теглото на...? Тежи ... Теглото е ... един грам шест грама един килограм десет килограма един тон три тона двадесет тона	Hvor mye veier den/det? Hva er vekta på...? Den/det veier... Vekta er... ett gram seks gram en kilo ti kilo ett tonn tre tonn tjue tonn	Вур мй:е вәйер ден/де? Ва æ:p вёкта по...? Ден/де вәйер... Вёкта æ:p... ет грам секс грам е:н хй:лу ти: хй:лу ет тон тре: тон хйү:е тон

Цветове**Farger****Fàrger**

ЦВЯТ	farge	фàрге
бежов, -а, -о, -и	beige,-t	бе:ш, бе:щ
бял, -а, -о, -и	hvit, -t	ви:т, вит
виолетов, -а, -о, -и	fiolett	фиулèt
жълт, -а, -о, -и	gul, -t	гү:л, -т
зелен, -а, -о, -и	grønn, grønt	грøn, -т
кафяв, -а, -о, -и	brun, -t	бру:н, -т
лилав, -а, -о, -и	lilla	лйл:а
небесносин, -я, -о, -и	himmelblå, -tt	хйм:елбло, -т
оранжев, -а, -о, -и	oransje	урàнгше, -т
розов, -а, -о, -и	rosa	рү:са
сив, -а, -о, -и	grå, -tt	гро:, грот
син, -я, -о, -и	blå, -tt	бло:, блот
червен, -а, -о, -и	rød, -t	рø:, рøт
черен, -а, -о, -и	svart/sort	сварт/сурт
светъл, -а, -о, -и	lys, -t	ли:с, -т